

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta sekä kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta sekä kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annetun lain 24 §:n muuttamisesta (HE 58/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 6/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Rikoksen johdosta tapahtuvaan luovuttamiseen sovellettava sääntely

Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen, jäljempänä *EU-UK-sopimus*, kolmannen osan VII osaston rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevia määräyksiä sovellettaessa noudatetaan niiden kanssa soveltuvin osin rinnakkain, mitä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 1, 2 ja 7 §:ssä, 8 §:n 2 ja 3 momentissa, 10—12 §:ssä, 13 §:n 2 ja 3 momentissa, 15—20, 20 a, 20 b, 21, 21 a—21 c, 22—30, 30 a, 31—45 ja 49—52 §:ssä,

Eduskunnan vastaus EV 63/2021 vp

53 §:n 1 ja 2 momentissa, 54 §:ssä, 55 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 57, 57 a, 58—62, 64, 66, 67 ja 69—71 §:ssä säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

2 §

Poliittista rikosta koskeva poikkeus

Poliittisesta rikoksesta ei saa luovuttaa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Jos poliittiseen rikokseen samalla sisältyy tai liittyy rikos, joka ei ole luonteeltaan poliittinen, eikä tekoa kokonaisuudessaan voida pitää pääasialliselta luonteeltaan poliittisena rikoksena, luovuttaminen on kuitenkin sallittu.

Luovuttamisesta ei kuitenkaan saa kieltäytyä sillä perusteella, että rikosta saatetaan pitää poliittisena rikoksena, poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena tai poliittisista vaikuttimista tehtynä rikoksena seuraavissa yhteyksissä:

1) terrorismin vastustamisesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen (SopS 16/1990) 1 ja 2 artiklassa tarkoitetut rikokset;

2) salahanke- tai yhteenliittäytymisrikokset yhden tai useamman terrorismin vastustamisesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 1 ja 2 artiklassa tarkoitetun rikoksen tekemiseksi, jos kyseiset salahanke- ja yhteenliittäytymisrikokset vastaavat EU-UK-sopimuksen 599 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua käyttäytymistä; ja

3) EU-UK-sopimuksen liitteessä 45 määritelty terrorismi.

Jos tahallinen surmaaminen tai sen yritys on tapahtunut avoimessa taistelussa, sitä ei pidetä poliittisena rikoksena.

3 §

Kansalaisuuteen perustuva poikkeus

Suomen kansalaista ei saa luovuttaa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

4 §

Kauttakuljetus

Suomen kansalaista ei saa kuljettaa Suomen kautta sovellettaessa EU-UK-sopimusta.

5 §

Keskusviranomaisen rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa

EU-UK-sopimuksen 605 artiklassa tarkoitettu keskusviranomainen on oikeusministeriö. Oikeusministeriön tehtävänä on avustaa toimivaltaisia viranomaisia pidätysmääräyksen toimittamiseen liittyvässä yhteydenpidossa.

Eduskunnan vastaus EV 63/2021 vp

6 §

Rikosrekisteritietojen vaihtamiseen sovellettava sääntely

EU-UK-sopimuksen kolmannen osan IX osaston rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevia määräyksiä sovellettaessa noudatetaan niiden kanssa soveltuvien osin rinnakkain, mitä rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (214/2012) 1 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 2—5, 7 ja 8 §:ssä, 9 §:n 1, 3 ja 4 momentissa sekä 10—15, 15 a, 16—20, 20 a, 21 ja 22 §:ssä säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

7 §

Keskusviranomaisen rikosrekisteritietojen vaihtamisessa

EU-UK-sopimuksen 645 artiklassa tarkoitettu keskusviranomainen on Oikeusrekisterikeskus.

8 §

Säilytysrekisterin tietosisältö

Kaikki Yhdistyneen kuningaskunnan EU-UK-sopimuksen 646 artiklan nojalla ilmoittamat rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain 9 §:n 1 momentissa mainitut tiedot, kasvokuvat ja rikosrekisteriin merkityt tuomioita koskevat muut tiedot merkitään rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetussa laissa tarkoitettuun säilytysrekisteriin.

Sovellettaessa EU-UK-sopimusta Oikeusrekisterikeskus saa luovuttaa säilytysrekisteristä 1 momentissa tarkoitettut tiedot noudattaen soveltuvien osin rinnakkain, mitä rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetussa laissa säädetään.

9 §

Euroopan unionin jäsenvaltioita koskevien rikosrekisterilain säännösten soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan

Sovellettaessa EU-UK-sopimusta rinnakkain rikosrekisterilain (770/1993) kanssa toista Euroopan unionin jäsenvaltiota ja toista jäsenvaltiota koskevia säännöksiä sovelletaan soveltuvien osin myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Eduskunnan vastaus EV 63/2021 vp

10 §

Vastauksen kieli

EU-UK-sopimuksen 649 artiklassa tarkoitettu rikosrekisteritietojen luovuttamista koskevaan pyyntöön annettu vastaus toimitetaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annetun lain (4/1994) 24 §, sellaisena kuin se on laeissa 217/2012 ja 301/2014, seuraavasti:

24 §

Rikosrekisteritietojen luovuttaminen

Vieraan valtion viranomaisen pyynnöstä voidaan tämän lain mukaisesti luovuttaa rikosrekisteritietoja rikosasian käsittelyä varten samoin edellytyksin kuin niitä voidaan antaa Suomen viranomaisille. Rikosrekisteritietojen luovuttamisesta päättää Oikeusrekisterikeskus. Jollei asiasta ole erikseen toisin säädetty tai Suomea sitovista kansainvälisistä velvoitteista muuta johdu, toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta saatuja tietoja luovutettaessa Oikeusrekisterikeskuksen on asetettava ehto, jonka mukaan tietoja saadaan käyttää vain sen rikosasian käsittelyyn, johon ne on pyydetty. Yhdistyneestä kuningaskunnasta saatuja tietoja luovutettaessa Oikeusrekisterikeskuksen on noudatettava, mitä Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 651 artiklan 4 kohdassa määrätään.

Rikosrekisteritietojen luovuttamisesta toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään myös rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetussa laissa (214/2012) sekä Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiselle viranomaiselle myös Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä kauppaa- ja yhteistyösopimuksessa sekä Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan

Eduskunnan vastaus EV 63/2021 vp

välisen kaupp- ja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 21.5.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri